

Nro. 4.

A' FELS. AUSTR. CSASZÁR, ES AP. KIRALY.
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

Indúlt Bétsből, Kedden September 12-dik napján,
1809-ik esztendőben.

B é c s.

Magyar Hazánknak Kir. Sz. városából Komáromból olly szomorú tudósítást vettünk, hogy Fels. Asszonyunknak igen kedves testvér bátyja Károly Ambruzs Esztergomi Ersék, és Magyar Országi Primás Eö Királyi Fő Herczogsége, az egész Cs. Kir. Háznak, és a' Nemes Magyar Hazának nagy megilletődésére, ezen folyó Sz. Mihály Havának 2-ik napján meghálozott. Az ott lévő egessegtelen levegöre nézve Fels. Urunk is eddig ott vólt hadi szállását megváltoztatta, és Tatába által menvén - a' Gróf Eszterházi kastélyába szállott bé, a' hol néhány hetéktől fogva Fels. Asszonyunk is mulat. Jegyezzük meg,

hogy néhai I. Mátyás Magyar Király ebben a városkában, mellyet még Sz. István Király uralkodása előtt Gróf Theodatus építtetett vala, 's az ő nevéből elsőben Theodának, idővel Tatának neveztetett, örömet mulatott, és az ott lévő kastélynak szobáit királyi módon fel is ékesítette.

Bécs városának békességet és tsendes életet szerető, egyzersmind Fels. Fejedelmünket az imadásig tisztelő hiv lakosi épen olly szívbeli kívánsággal, mint bizodalommal ohajtyák a' Magyar Óvári Congressusnak szeréntsés végződését, és az ott munkában lévő tartó békességnek meg készülését. Ennek eszközésére Fels. Urunk részéről Gróf Metternich Párisban volt Austriai Csász. követ, és most első Status Minister, a' Fels. Frantzia Császár részéről pedig a' külső dolgokra ügyelő Frantzia Minister Gróf Champagni küldettek oda, melly a' mint hiteles tudósításból értjük, a' múlt Augustus 15-ik napján el is kezdődött, de a' munkában lévő igen fontos tárgyak miatt, még most sem mehetett tökéletességre.

Úgy ertyük, sőt a' mostani Bécsi Diariumnak 7-ik Septemperi Toldalékjából officialiter is tudjuk, hogy a' Fels. Orosz Császárnak adjutánsa Gróf Tschernitschew, e' folyó hólnap 5-ikén Pétersburgból a' Napoleon Császár Schönbrunni fő hadi szállására jött, de ott egynéhány óráig mulatván egyenessen Fels. Urunkhoz Tatába utazott, 's Eö Felsegének maga fejedelmétöl egy levelct vitt. A' múlt szerdán este onnan ide vissza jöven, Napoleon Császár kvártélyan fog maradni.

Hollandia.

A' 18-ik Augustusi Rotterdami tudósítások szerént, sok tábori eleséggel 's eszközökkel terhelt hajók mentek Angliából a' Walchereni szigetbe, és olly sok magazinumokat állítanak ott fel a' Brittusok, mintha sok esztendőig ott szándékoznának maradni. Az ezen szigetbe való kiszállások 500 megholt embereikbe került nékiek. Az Angliai hadiseregek fő vezérjének Lord Ch a t t a m n a k (néhai Pitth minister testvér öttisének) fő hadi szállása Middelburgban van. A' Zelandiai szigetekben annyi vágó marhat requirálnak az Anglus seregek, hogy ott ma hólnap egy szarvas marha sem fog találatni.

Amsterdam városának példáját ákarván a' több Hollandiai városok is követni, mindenütt nemzeti gárdistákat állítanak fel. Hágában az oda való Izraelitákból öfzve szerkeztetendő két regementnek már is kevés héjja van. A' Rabbinusok halgatóinak meggyöződéseikig elhitették azt velek, hogy azok, a' kik a' több lakosokkal egyenlő jussokkal és szabadsággal bírnak, következésképen azokkal egy hazájok van, annak védelmezésére kötelesek legyenek. Az Antverpia alatt öfzve gyült Frantzia és Hollandus egyesült hadiseregeknek fő kórmánya P o n t e - C o r v o herczegre, (Bernadotte Marsalra) bizatott. A' Generál Travers ofztály serege a' Hollandiai tartomány mellett lévő sziget, az úgy nevezett Texel előtt vigyáz, ne hogy az ellen is próbát tegyen az ellenség. A' Hollandiai flottillának, avagy kis hajó seregeknek egy öfz-

tálja igen bátran, 's vitézül viselte magát az Ánglusok ellen, melly Brabantianának Lillo nevű erőségéből a' Skaldison Berg. op. zoom felé menvén, az ellenség szörnyű ágyú tüzelésétől meg nem rettent, hanem szerentséssen eljutott a' feltett tételhez. Utjában öt ágyúzó hajónál többetel nem vesztett, azok is pedig nem estek a' Brittusok kezekbe, hanem magok rontották öfzve a' Hollandus matrozok.

A' Ponte - Corvói herczeg, az Antverpiai tudósítások szerént, azon városnak védelmezésére minden szükséges rendeléseket megtétet, az artillériát, az az, az ágyúzó sereget commadinrozó Fr. Generál Laurent, és Antverpiának mostani Gubernátorja, csak nem minden nap új batteriákat, avagy földbástyákat képzitett a' Schelde vagy Skaldis partyán. Az ezen város alatt álló és Admirál Missiessi kormánya alatt lévő Frantzia hajó sereg három száz ágyus linea hajóbol, és nyóltz 74 ágyus hadakozó hajókból áll, melly hajósereg az Ánglusoknak Zelandia előtt való megjelenéseknek alkalmatosságával, a' Vliessingi tenger partoktól a' Scheldébe evezett. Antverpiában minden katona ispotályok ki üresitettek, és az azokban vólt beteg és sebes katonák másuva vitettek. Augustus 20-ik napjára 15,000 friss fegyveres ember váratott oda, az oda való katona őrizet helyett, melly táborba szállott, 10,000 főből álló gárdista sereg küldetett azon városnak őltalmazására.

Azoknak az Ánglus hadakozó hajóknak száma, mellyek a' Zelandiai vizekben vannak, 950-re tétetik. A' Skaldis vizének napnyugoti részében, 32 linea hajók, és több fregátok vigyáz-

nak. Augustus 19-ik napján, reggel 16 szállító hajók jelentek meg Ostende előtt, mellyek a' város előtt való rövid mulatások után, észak felé mentek. Az egyesült Frantzia és Holiandus seregek, a' Skaldisnak innenső és tulsó partyain sok batteriákat tsinálnak, és sok gyújtogató hajókat készitnek. Antverpiában nagy tsendesség van, senki sem tartván az ellenségnek oda való menetelétől. A' Frantzia ármadiát herczeg P o n t e C o r v o, a' Hollandiai hadi seregeket Marsal D u m o n c e a u commandirozzák, Generál T a r r e y r e Amsterdarnak katonakormányozójává tétetett.

A' D ü f f z e l d o r f i újság leveleknek Augustus 22-ik napján költ darabjában két fontos jegyzést olvasunk. Az első b b fzerént a' Zelandiába ki szállott Brittusok a' Skaldisnak (Schelde folyóviznek) napnyugoti ágába való bemenetelére próbát tettek; de azok a' rettenetes battériák, a' mellyeket Flandriának egyik szigetében Cadsanban készitettek a' Frantziák, olly sűrű égő vas záporokkal fogadták őket, hogy egyszeriben vissza térni, és azon planumokról le mondani kéntelenitettek, melly fzerént Antverpiába felfelé menni igyekeztek.

M a s o d f z o r, azt jegyzi meg azon újság leveleknek ízerzője, hogy mivel Sz. Mihály havában, a' nap és éj egyenlőségekor támadni szokott tengeri szélveszek a' Zelandiai tenger partoknál felette dühösködnek, és a' kemény télben a' Zelandiai szigetek közt lévő kanálisok befagynak, ennekfelette, mivel a' tengernek szokott áradása és apadása (fluxus et refluxus maris) naponként mindjobban jobban fogy, és az olly hajó, melly a' tengerapadásakor, vagy a' víznek visszamenetelekor, a' tenger fenekénn marad,

azt a' következendő áradás sem ki nem moz dithattya, sem másuva nem viheti: az Ánglus hajokonn is meg eshetik ez a' fzeréwtsetlenség, következásképen az Ánglusoknak Zelandiában való lételek mind veszedelmes, mind rövid ideig tartó lehet.

Frantzia Birodalom.

A' belső dolgokra ügyelő Fr. minister' a' Párisi birákhoz küldött irasában így szóllott. „Most, úgy mond, a' midön a' Fels. Austriai és Frantzia Császárok a' békesség eszközlésében foglalatoskodnak, azon törekednek a' Brittusok, hogy Vliessingát meg égethessék, és az Antverpiai hajókészítő mőhelyeket öfzve ronthassák, előre el látván ök azt, hogy azokban az ő meg gyözzettetésekre számos hadakozó hajók fognak épittetni. Az Ánglus ministerek egymástól azt kérdezik: hány számból áll Napoleon Császárnak tartalék ármádiája Frantzia Országban? Mi erre azt feleljük: Ez olly erős és nagy, hogy Páristól fogva Antverpiáig minden országos utakat bé lep. Hogyha ennek hitelt adni nem akarnak, küldjék oda kémjeiket annak meg számlálására. Egyetlen egy katona sem fog Spanyol Országból, és az Elbe mellől a' Skaldis mellé menni. Nékünk elegendő hadi seregeink és nemzeti gárdistáink vannak Frantzia Országban, és az Ánglusoknak Zelandiába való kifzállások újabb gyözedelmi kofzorút fog a' Frantziáknak kötni. Itten is, az az, Párisban nemzeti gardisták, ávagy örző seregek állittatnak fel.“ A' táborba menendő nemzeti gar-

disták, töbnire szolgált 's még most is szolgálható emberekből, 20 — 40 ezrendös nótelenekből, és olly házas férfiakból állanak, a' kiknek vagy egyetlen egy, vagy igen keves gyermekeik vannak. Elmarsirozásoktól fogva ezeknek is az a' zsóldok leszen, melly van a' táborban lévő katonaságnak."

A' Metzi polgár mester és Tanács azt végzeték, hogy a' Wagrami ütközetben meg holt igen kedves és vitéz hazájokfiának Lasalle Generálnak örök emlékezetére, az ő képe a' Tanácsgyűlés szalájában függesztessék fel, és hogy az ő özvegyének ezen végzés irásban küldettessék meg, a' Metzi lakosoknak fajlalo (condolealo) levelével együtt.

A' belső dolgokra ügyelő Frantzia minister annak a' Sebus Johanna nevü 17 ezrendös hadadonnak örök emlékezetére, a' ki, a' mint annak idejében mi is meg irtuk, e' folyó ezrendőnek Januarius hólnapjában, a' Kliviában vólt nagy vizáradasnak alkalmatosságával, maga veszedelemben forgó édes annyát a' viz özöne közzül kiszabadította, és midön egy más affzonyt három gyermekével együtt ugyan ott, ugyan azon veszedelemből kimenteni igyekezett vólna, a' vizektől el borittatván, maga életét el vesztette; azon a' helyenn, egy azon történethez alkalmaztatott felülírásokkal való emlekeztető oszlopot állitatott fel. Erre az oszlopra egy nyugvó szék van fel metzve, mellyenn egy viztől félig el nyeletett rózsaszemléltetik. Körökörrül nyárfák, és gyászfüszök ültettek.

Spanyol Ország.

A' Journal de l'Empire nevezetü Pári-

si közönséges újság levelekben egy magános Talavérai tudósítás fordul elő, mellyben, mindazok a' hadi történetek közöltetnek az olvasó Publicummal, mellyek Spanyol Országban a' múlt Sz. Jakab havában annak végezetéig estek, és a' mellyeket a' Magyar Kurirnak 29 ik Augustusi darabjának 24., 25 és 26-ik lapjain tisztelt Olvasoinkal mi is közlöttünk. Ez a' Talavérai tudósítás ilyen módon adja elő azon hadi történeteket. A' Generál Wellesley vezérlesére bizatott Ánglus armádia a' Cuesta kormányja alatt vólt Spanyol Insurgensekkel egyetemben a' Talavérát fedező első Frantzia corpus ellen ment, és mivel ez két harmad résszel erőtlenebb vólt amazoknál, Ánglus Generál Wellesley olly bizodalomban vólt, hogy a' Frantziákat vissza verheti, és Toledoiban a' Spanyol vezér Venegas trupjaival a' magáét egyesithetvén, minden ellentállás nélkül Madrit városára alá nyomúlhat.

De I. Josef Napoleon Király az első és a' 4-ik Franczia corpusokat, a' Madritban és annak környéken tekütt tartalék sereghez húzván, az ellenséget meg támadta, és Talaveráig üzte, a' hol az egyesült Ánglus és Spanyol insurgensekből álló armádia magát nagyon bé sántzolta, és ott meg is akart maradni. De mivel ott is újobban meg mutatták a' Frantziák, hogy őket sem az akadályok, sem az ellenségnek nagyobb száma meg nem rettenthetik azokat ott is meg verték, sántzokkal meg erősített táborhelyekből ki kergették, és sok embereiket meg ölték. Ebben a' véres tsatában sok Ánglus stabilis és feltifztek maradtak a' tsata mezőben, nevezetessen Lord Russel a' Bedford igen gazdag her-

czegnek a' fia, három Obérsterrel együtt, és ha a' sántzok 's egy nagy erdő fedezésekre nem lettek volna, sokkal nagyobb lett volna veszteségek. Maga I. J o s é f Király is jelen vólt ezen verekedésben, egész estig a' tsata piaczon maradt, és hideg vérrel meg tette a' szükséges parantsolatokat. Egy ágyú golyobis három lépésnire esett le előtte, és homokkal fedette bé a' lovát. A' Bellunoi herczeg (Marsal V i c t o r) vezérlése alatt lévő első corpus, melly igen nagy tüzzel rohant az ellenségre, méltó a' ditsiretre; a' 4-ik corpusnak Generál S e b a s t i a n i vezérlése alatt lévő osztálya is, egész bátorsággal verekedett. A' Kir. testörzökből álló tartalék seregnek ebben a' tsatában való részesülésre alkalmazossága sem lehetett. Fr. Generál L a p i s s e, a' ki ezen véres tsatában veszedelmes sebet kapott, a' gyógyítás végett Illescasba vittetvén, ott a' következő napon meg is hólt.“

„Minden szempillantatban 800 — 900 Ánglus hadi folyok várattatnak ide, a' kik közt egy lovas regiment is vagyon, ezeknek lovaik még a' tsata mezőben 35 — 45 Lajos aranyon adattattak el darabonként. Ez a' lovas regiment a' gyalogság sorába vágván bé, annak a' Frantziak magok utat nyitottak, és mind egy lábíg el fogták. Azonközben Spanyol vezér V e n e g a s élt az alkalmazossággal, és, hogy az Aranjuezi Kir. múlató palotát el foglalhassa, a' Tagus folyóvizén által ment; de mihelyt értesére esett, hogy J ó s e f Király Madridd városának őrizete végett, armádiajával Illescas mellett táborozik, azonnal nagy sietséggel elfutott; úgy vélik, hogy a' nevezett folyóvizenn nehezen mehet vissza, és hogy vakmerőségeért meg

lakolik. Carion de Nisas Adjutánsát ezen történetről való tudósítással a Fr. Császár fő hadi szállítására Schönbrunnba küldötte a Király.“

Egy más Párisi Zsurnal (Gazette de France) ezen nevezetes történetet ekként adja elő: „A Bellunoi herczeg (Marsal Victor), corpusának előre járó tsapatjával Talavera de la Reynába ment. Képzelnünk is allig lehet azt a nagy sietséget, a mellyel magokat az Ánglusok hátra vonták, bagazsiás és puskaporos szekereiket, és több ezerből álló sebeiket mind hátra hagyták, nem lévén annyi szekerek, a mellyekenn azokat tovább vinni lehetett volna. St. Ollalából olly hir érkezett, hogy az az ellenséges armádia, melly Toledo városát ostromlotta, hirtelen félbe hagyta a tüzelést, és mind a Britusok, mind a Spanyol Insurgensek a Tagus folyóviz bal partjára költöztek által. Illyenképen keves napok is elegendők voltak azon feltételnek héjába való tételére, a mellyet tsináltak az Ország fővárosának, és a Kir. lakóhelynek Madridnak elfoglalására, és szerentséseknek tarthatták magokat, ha a Tagus folyóviz bal partyára épségben által mehetnek.“

Svéczia Ország.

A Hamburgi Correspondensből ezeket olvasuk Ország ezen dolgairól. Báró Stedingk Kis Asszony Havának 2-ik napján Stockholmból Friedrichshammba ment, hogy ott Alopeus urral, a ki azon hólnapnak 4-ik napján Pétersburg-

ból oda utazott, öfzve találkozzon, 's onnan vele együtt Wyborgba a' békesség munkálodás helyére mehessen, 's annak efzközléséhez nyúlhasson. Ennek a' békességes traktának fundamentomos tzikkelye a' leszen, hogy minden Svéciai kikötőhelyekből ki rekefztessenek az Ánglusok.

A' IV. Gustav Adolf Ex - Királynak, feleségének, 's gyermekeinek jövendőbeli tartásokra nézve, a' most uralkodó Király 13-ik Károly egy propositiot küldött az Ország Rendjeihez, mellynek foglalata ide megyen ki. Közel vagyon, úgy mond, az az idő pontja, mellyben a' nem ré- giben uralkodott Svéciai Király és familiája, kiknek a' Királyi uralkodó fzéséhez való jussok az Ország Rendjeinek köz meg határozásokból eltöröltetett, az Országból kimehet. Ennek szabad akarat fzerént való kívánsága meg egyez avval, a' mit a' Status- nak jelenvaló tsendessége és bátorsága kívánni láttatik. Ezen fontos tárgyról, melly a' legfzorosabb és fundamentomosabb bánást kíván, Eö Kir. Felsége már előre is tanátsot és értelmet kívant a' titkos Tanátstól, mellyeket még most, a' jelenvaló körülállások azt kívánván, az Ország Rendjeinek vizsgálások alá botsátani nem lehet.

„De egy evvel fzorossan öfzve kaptsolt tárgy (mellyet, minekelötte a' volt Királynak külföldre való meneteléről köz végzés hozatódna, meg kell határozni), következendö kérdést foglal magában: Mitsoda táplalást kívannak az Ország Rendei vólt Királyoknak, feleségének és leg közelebb való maradékinak rendelni? Eö Kir. Felsége tulajdon maga megnyugtatóására nézve, ehez a' kérdéshez még néhány

jegyzéseket is ragaszt, mellyek az Ország Rendeire nézve szükségtelenek vólnának, 's azok nélkül nem is szükölködnek. Valamint Eö Királyi Felsége önön maga, úgy az Ország Rendei is bizonyossan által látják azt, hogy az Ország méltosága nagy lelkeséget, a' fzerentsétlenség tiszteletet kívánnak, hogy maga az emberiség is megengesztelésre és arra unszol bennünket, hogy az el múltakról felejtkezzünk el. Illyen módon azt óhajtya Eö Kir. Felsége, hogy a' kérdésben lévő tárgy határozottassék meg, 's annál fogva Eö Kir. Felsége is arról bizonyossá tétetődik, hogy az Ország Rendei az Eö Felsége kivanságát még előzni, 's annál fogva azon fundamentomos pontoknak tisztaságáról, a' mellyekenn Svéciaának új alkotmánya van építve, egész Európának tökéletes próbát adni igyekszik, s. a. t."

* * *

A' Svéciai új Constitutionnak további folytatása.

13. Tzik. A' Királynak ugyan jussa van a' halálra itiltettetnek való meg kegyelmezésre; mindazáltal köteles a' leg főbb törvényiséknek értelmét is meghalgatni, 's úgy határozhattya azt meg a' Status Tanátsban.

14. Egy igasságra ügyelő Cancelláriust nevez ki a' Király, a' ki a' Fejedelem részéről, vagy önön maga vigyáz, vagy az ő alatta lévő Fiscalisok által vigyáztat a' törvényeknek fenntartásá-

rã, és azoknak általhágóit 's el mulatóit meg bünteti.

15. A' Királynak jussa van a' Status Tanáts tagjainak, és minden közönséges tiszttviselőknek született Svékusokból való kinevezésekre. Mindazáltal szabadtságában áll a' hadi szolgálatra, kivéven a' vezéri hivatalt, alkalmas idegen nemzetbelieket is fel venni.

16. A' Status ministernek, a' Status Tanáts és az igazság kiszolgáltatására ügyelő Tanáts tagjainak semmi más hivatalt viselni szabad nem lefzen, azon kívül, a' mit a' nevezete magával hoz. Az elsőbb rendbeliek leg főbb méltoságot viselnek az Országban, a' 2-ik rendbeliek rangjokra nézve hasonlóak a' Generálisokhoz, a' leg utólsóbbak a' Generál-Lajtinántokhoz.

17. Azokat, a' kik nem a' Királytól nyerik hivataljokat, mint a' millyenek a' felsőbb és alsóbb rangú birák es a' köz tiszttviselők, minden megvisgálás és szententzia hozás nélkül, sem hivataljoktól meg nem foszthattya a' Király, sem az ő magok akarátjok ellen más hivatalokba nem helyhez-tetheti.

18. A' Királynak jussa van arra, hogy az érdemes embereket, Grófi, Bárói, 's nemesi rangra emelje, de ez a' méltoság mindenkör a' leg öregebb fiúra botsáttatik örökségül.

19. Minden Királytól ki menő expeditiókat, 's parantsolatokat a' referens contrasignal. Hogyha ez a' referens a' Király végzesét az országlás formájával ellenkezőnek találja, kötelességében áll az ellen a' Status Tanátsban protestálni, hogyha a' maga végzése mellett meg maradni akar a' Király, ilyenkor

a' referens a' maga nevét azon parantsolatnak alája nem írja, és addig, míg az ő tselekedetét az Ország Rendei meg vizsgálják, hivatalját le teszi, de azért mind fizetését, mind egyéb jövedelmeit megtartja.

20. Hogyha külföldre menni akar a Király, szükség, hogy arra nézve a' Status Tanácsot megkérdezze, és ha el utazik, távol létele alatt sem az Ország igazgatásában nem avatkozik, sem a' Majestas jussaival nem él, hanem az alatt a' Status Tanács viseli a' Király képét, úgy mindazáltal, hogy ő sem nem nemesithet, sem hivatalt ki nem osztogathat.

21. Hasonló módon kell a' dolognak lenni, ha a' Király maga betegsége miatt az Ország dolgait nem kormányozhattya, vagy a' midőn még az uralkodásra meg kívantató kort el nem éri, vagy az ő férfi maradékai el fogynak, a' melly, utolsóbb esetben mingyárt öszve kell az Ország rendeit gyűjteni.

22. Egy Kir. Házból való Princz sem házasodhatik a' Király hire és megegyezése nélkül, soha egy sem viselhet közölök polgári hivatalt; mindazáltal lehet azoknak herczegi és fejedelmi titulusokat adni.

23. Egy Generál Gubernatort sem lehet az Országban benn tenni, hanem mindenkor meg marad az Ország régi felosztása, és igazgatás formája.

Follytatását máfzor.

Orosz Birodalom.

A' folyóvizeknek egymással való eggyességekre, kanálisokra, és minden vizenn lévő épületekre ügyelő Pétersburgi fő Director az Oldenburgi herceg György, ezt a' kormányfőnek igen fontos és hasznos részét mind nagyobb nagyobb tökéletességre igyekeznek vinni. Leg közelebb két illy hasznos rendelést adott ki. Az elsőnek tárgya az, hogy minden azon fő városnak taplalására szükséges dolgok, mellyek egy időtől fogva a' másokra, kanálisokon oda hordatnak, a' közönséges újság levelek által adattassanak a' Publicumnak tudtára, hogy annál fogva a' ravasz speculánsoknak uzsorálkodások, mellyek azon Csász. rezidentzia szegényebb sorsú lakosinak károkra szolgálnak, eltávoztattassék, és mindenkor tudhassa a' Publicum, mi, mennyi, és mi féle eleségek vitettek oda, és mik legyenek még útban? Igen idvességes és köz hasznú intézet! — Második rendelése a' kanálisban való hajókazást tárgyazza, melly fzerént a' különbkülönb-féle kanálisokon oda menő eleséges hajóknak, bizonyos ponton öfzve gyülleni kelletik, hogy a' mindön nagyobb számmal lesznek, előttök a' viz rekesztök felnyittassanak, és azokon azon rendel, a' mellyel azoknak eleikbe mentek, által mehessenek, 's azon rendel vissza is botsáttassanak.

Török Birodalom.

A' 24-ik Augustusi Zemlini tudósítások fzerént,

a' 70 — 80,000 főből álló Török armádia, azon hólnapnak 13-ikán, a' Szerviai insurgens armádiát több pontokon megtámadta olly feltétellel, hogy annak erejét és védelmező intézetjeit vóltaképen meg vizsgálhassa, 's ki tanulhassa. A' következett napon egész erővel igyekezett a' Szerbusok táborát megtámadni; de mivel ezeknek hadi erejek és szá-
mok a' Deligradi sántzoknak 60 napig tartott ször-
nyü ostromlása, és a' hátrább lévő három sántzoknak többszöri megtámadások miatt 36,000 emberre ol-
vadt; nem mérészlették a' Muzulmannokat bé várni,
hanem Augustus 14-ikén a' Morava vizén magokat
vissza vonták, a' melly alkalmatossággal 26 ágyut,
sok tábori eleséget és eszközöket vesztettek el.
Az egész Szerviai armádiából, Augustus 21 ik nap-
jáig, tsak három corpus maradt együtt, a' többi mind
szélllyel veretett.

A' mint hallatik, már három helyen mentek
által a' Morava vizén a' Muzulmannok, Szemendriát
is el foglalták, Kufzantz y - A ly Basa is 7000
lovassággal Szerviának Posakrewtzi kerületjébe bé
útvén mindent felprédált 's elpusztított, és hihe-
töképen eddig Belgrád alatt van, a' melly erős-
ségben 100 embernél több őrizetenn nem lévén, ha
hirtelen számosabb védelmező sereg oda bé nem
megyen, minden bizonyal el foglallya azt az ellen-
ség. Azon tartománynak belső részéből sok ezer fa-
miliák futottak Belgrád felé.